

De parabel van de ringen

In het jaar 1200 heerst sultan Saladin, een moslim, over de stad Jeruzalem. Op een dag vraagt hij aan Nathan, een joodse zakenman die bekend stond als de Wijze: "Welke godsdienst is de beste: het jodendom, het christendom of de islam? Van deze drie kan er toch maar één de ware zijn?" Nathan de Wijze antwoordt met een verhaal: Er was eens een man die een ring bezat met een wonderlijke kracht. De ring maakt de drager ervan tot een goed en wijs mens, geliefd bij God en bij mensen. Hij wil hem doorgeven aan de zoon van wie hij het meeste houdt. Maar hij heeft drie zonen die hem alle drie even lief zijn. Wie zou nu de beste drager van de ring kunnen zijn? Aan wie moet hij de ring toevertrouwen? Hij weet het niet. Wanneer hij zijn einde voelt naderen, laat hij een goudsmid bij zich komen. Hij laat hem de ring zien en zegt: Maak er twee bij die er precies op lijken. De goudsmid is een meester in zijn vak en slaagt er zó goed in, dat niemand het onderscheid meer kan maken. Op een dag laat de vader zijn drie zonen bij zich komen. Eén voor één geeft hij ze zijn zegen en één voor één schuift hij ze een ring om de vinger. Na hun vaders dood willen de broers toch weten wie de echte ring heeft. Men ruziet, men twist, men klaagt, maar tevergeefs. Ze komen uiteindelijk bij de rechter terecht. De rechter sprak hen toe: "De ring waar jullie vader het over had, bestaat niet of is verloren gegaan. Geen van jullie draagt deze ring. Zie jullie gedrag! Wie nu de echte ring draagt, weet niemand. Maar dit is mijn opdracht aan jullie alle drie: beschouw je eigen ring als echt. Mijn raad is dat ieder van jullie zijn ring voor de ware aanhoudt. Leef zo alsof jij de drager bent van de echte ring. Doe je best om de echtheid van de ring te bewijzen door liefde, door verdraagzaamheid en barmhartigheid. Jullie vader hield van jullie drie evenveel. Streef ernaar om zijn voorbeeld na te volgen en kom na duizend jaar terug. Dan zal een wijzere rechter op deze stoel zitten en de uitspraak doen wanneer Gods liefde zich vertoont bij jullie kleinkinderen." Nathan zwijgt. De sultan staat op en zegt: "Dus, als ik het goed begrijp moeten joden, christenen en moslims zelf bewijzen dat hun godsdienst de ware is door daden van goedheid en vrede?" "Precies", zegt Nathan.

Gotthold Ephraim Lessing (1729-1781): *Nathan der Weise*

